LUPACKA ZIMA U PJESMAMA MILJE SERE

miercuri, 24 februarie 2021

Ve su naše novine obavijestile da je svjetlo dana ugledala zbirka pjesama Milje Šere.

Njegovim emo se pjesmama baviti u više navrata, i u vezi teme i motiva, ali i u vezi jezi nih arhaizama kojim je Milja Šera napisao pjesme. Ti su jezi ni arhaizmi nositelji važnih obilježja (poput starog jata koji iz tehni kih razloga u zbirki nije obilježen prikladno) i zaslužuju posebnu pozornost i analizu. Jer jezik je Milje Šera važan spomenik nekadašnjeg starog karaševskog govora (ovdje konkretno lupa kog), ije neke rije i mla e generacije uop e ne poznaju.

Kako smo usred zime i kako zbirka još nije stigla u ruke svih itatelja naših novina odabrali smo pjesme o zimi, o nekadašnjim zimama u našem kraju. Te su pjesme, svaka za sebe, mala pri a o nekadašnjem seoskom životu i zanimanjima, a nadasve odišu toplinom i nostalgijom za zajedništvom koje je nekada vladalo u našim mjestima, kada su sve generacije bile doma, u svojim ku ama i na svojim imanjima. Posebno topla je slika pjesnikove majke koja prede i mota kudelju i djeda pored vatre. Slika je to bezbrižnog djetinstva, kada su djeca uz roditelje uza sebe imale i bake i djedove od kojih su u ili, slušali i zajedno s njima uvali i nastavljali obi aje i tradiciju. Neka pjesme same od sebe govore:

Pjesma I.

Na belim konju zimski kralj

priko naši sela stari, atoga,...

na eplji srebrni štrevalj

sija do mese evog roga;

Sve je belo, dim nebo grebe

ulice puste, ku eta laju,...

zima je, na noge me czebe

beskrajno, vetrovi padaju;

Dlge su no i, dani su katki

zamrzla je ak i stara reka,...

lepi dani, proletnji i sladki

Bog zna, ko la da do eka;

Pjesma II

Zamrza voda u šefelju

korunom od snega zima se kiti,...

na preslicu, majka mota kudelju

a koj la ovce oranjdjitati;

Šuma je od srebra, trava bleda

stakleni studen vetar, jako duva,...

na ognjištu pali proset deda

i lagano opinci obuva;

Prikinul je sneg, više ne veje

oblaci se trve, u sobi sija jeletina,...

negdi u krajištu,snce se smeje

a priko šuma šušnji cetina!

U tim, ipak ne tako davnim vremenima, tu ina još ne bijaše „ugrizla“ dušu i duh naših ljudi, iji je utjecaj Milja Šera maestralno izrazio svojim britkim perom:

Po svetu pajtaši se potrviše

sve nas žalost sad proklinja...

moja duša, sama uzdiše

što nam u ini ova tudjina!

Za bolji život, tako zvani

ne smo pajtaši što smo bili...

sudbina zlatam ni kani

sve lepe uspomene smo oczabili!

Propadoše naše mlade godine

a starost sve po jako ni plaši...

gde ste pajtaši moji, rodbine,

kad tudjini, sad ste robijaši!

Zima je, no i su još duge, vrijeme kao stvoreno za razmišljanje. Stoga neka vas ove pjesme podsjete na djetinstvo, na roditelje, na bake i djedove i neka budu poticaj na razmišljanje o onome što su nam oni ostavili, što se ne može nikakvim novcem kupiti. To su naši korijeni i ognjišta, a to se uva i prenosi daljnim generacijama.

Maria Lacchici